

Vargas gyvenantiems gamtoje

Kiekvienais metais patys nedėkingiausi miškų sanitarams ir jų santykiams su žmonėmis būna rugpjūtis ir rugsėjis. kaip tik tuo laikotarpiu vilkiukai mokomi medžioti, todėl pasitaiko atvejų, kai sudraskomos kaimiečių avys ar galvijų prieauglis. Žinoma, tokių šeimininkų, kurie savo gyvuliais mažai rūpinasi ir riša įvairiose pakrūmėse. Su tuo ginčytis neverta, būna ir šitokių nuostolių, bet daugiausia dėl pačių žmonių kaltės. Intensyviai medžiojant, kai vilkai pritrūksta natūralaus maisto, jie verčiami priartėti prie žmonių gyvenamos aplinkos. Tą sąlygoja ir negailestingas vilkų naikinimas. Specialistai tvirtina, kad esant brandžių žvėrių stokai, vilkai kartais kryžminasi su sulaukėjusiais šunimis, o jų palikuonys pasižymi ypatingu plėšrumu, nebijo net žmonių kaimynystės. Jei tai gryna tiesa, tai kaltės reiktų ieškoti ne vilkuose, bet kraugeriškoje žmogaus prigimtyje.

Nežinau, ar tai tikslūs skaičiai, bet jie byloja ne žmogaus naudai. Vilkai negailestingai naikinami jau daug metų. Spaudoje skelbta, kad 1948 metais Lietuvoje buvę 1723 vilkai (?!), o 1955 metais jau tik 270. Pagal skelbiamus duomenis kasmet šalyje sumedžiojama daugiau nei trečdalis vilkų populiacijos, kas reiškia, kad rūšis jau nebegali normaliai egzistuoti. Iš tų skaičių matyti, kad jau prieita prie kritinės ribos ir mūsų pilkiesiems miškų sanitarams gresia jų sesių – lūšių likimas. Ir kada žmogus pasisotins mūsų mažųjų brolių krauju?

Ne geresnis likimas ruošiamas ir bebrams. Šiems miškų darbštuoliams pastaruoju metu spaudoje ypač padažnėjo kaltinimų. Pagrindiniu smuiku tiems išpuoliams groja naujųjų pseudo dvarininkų klanas (labiausiai “nuskriausti”), bekaulydamas įvairių išmokų, kartais labai abejotinais būdais. Bebrams patvenkus kokio nors griovio atkarpą, užliejus užpelkėjusios pievos gabalėlį, imama skambinti visais pavojaus varpais, lyg maro atveju. Gerai nors tiek, kad bebrus sumedžioti sunku, o spąstais gaudyti draudžia Europos direktyvos. Bet ir jos atžvilgiu jau girdimi priekaištai, kad tie ribojimai sukurti “nežinant tikrosios padėties vietoje”.

Mūsų - Rokiškio rajone ypač aktyviai antibėbrinės politikos ėmėsi buvusi melioracijos specialistė Janina Mikelėnienė, kurios žemė driekiasi Šetekšnos upės pakrantėje, netoli Panemunėlio miestelio Klišių kaimo ribose. Pagal ją, bebrai esą tikri melioracijos kenkėjai. O ar pati Melioracija nebuvo didžiausia kenkėja Lietuvos kaimui? Apie tai toji ponija visai neužsimena.

Ne tokių griežtų nuostatų yra rajono aplinkos apsaugos agentūros vadovas Vidmantas Bražiūnas. Pasak jo, visi medžiotųjų klubai turi numatyti perspektyvias bebravietes, kurias reikėtų saugoti, nors šiaip mūsų šalies įstatymai leidžia naikinti ne tik bebrus, bet ir bebravietes, jei nustatoma, kad šios kenkia žemės arba miško ūkiui. Bet ar galime būti tikri, kad bebrų neištiks vilkų likimas, kurie, štai, jau baigiami išnaikinti. Pagal vykdomą puolimą šių žvėrelių atžvilgiu, visko galima laukti. Žmogus neturi ribų, besiskelbdamas gamtos vadovu.

P.Paršonis. Vargas gyvenantiems gamtoje // Žalioji Lietuva. 2005, Nr. 14 (240). P.3.